

Federația Europeană a Contabililor (FEE)

Document de informare – iulie 2011

Îmbunătățirea calității raportării publice în conformitate cu Directiva de Solvabilitate II Beneficiile armonizării raportărilor realizate de auditori pentru utilizatori

FEE (Federația Europeană a Contabililor) subliniază importanța abordării așteptărilor utilizatorilor, recomandând armonizarea cerințelor de asigurare independentă a prezentărilor de informații privind reglementarea companiilor de asigurare generală din Uniunea Europeană, sub auspiciile Directivei de Solvabilitate II.

1. Cadru general

Directiva Solvabilitate II aduce un cadru revizuit, cuprinzător, care definește nivelurile de capital solicitate și subliniază necesitatea implementării procedurilor de identificare, măsurare și gestiune a nivelurilor de risc în domeniul asigurărilor, precum și a procedurilor de raportare a condițiilor financiare în contextul dat. Setul de cerințe revizuite va fi circularizat la nivelul întregii Uniuni și se preconizează că va intra în vigoare de la 1 ianuarie 2014. Un cadru general nou privind solvabilitatea este necesar companiilor de asigurare întrucât, de la introducerea reglementărilor Directivei de Solvabilitate I, din 1970, s-au dezvoltat sisteme sofisticate de gestiune a riscului.

Solvabilitatea II este constituită pe trei piloni:

- Pilonul I – cerințe privind cantitatea (inclusiv totalitatea capitalului care va forma obiectul asigurării)
- Pilonul II – cerințe privind governanța și managementul riscului.
- Pilonul III – cerințe privind prezentarea informațiilor și transparența.

Raportarea conform Directivei de Solvabilitate II (rapoartele de solvabilitate) poate fi împărțită în:

- **rapoarte publice** – Raport privind Situația Financiară și Solvabilitatea (RSFS);
- **rapoarte private** – Raport de Supraveghere Periodic (RSP).

Utilizatorii rapoartelor publice privind solvabilitatea includ factorii politici, clienții care analizează posibilitatea achiziționării unor polițe de asigurare și consilierii acestora, investitorii, analiștii financiari, organismele de reglementare naționale și de nivel european și alte companii de asigurare.

Organismul de supraveghere European - Autoritatea Europeană pentru Asigurări și Pensii Ocupaționale (EIOPA) – lucrează în prezent la modelele de raportare cantitativă din Solvabilitate II, inclusiv la cele care vor fi adăugate raportului privind situația financiară și solvabilitatea (RSFS).

În prezent, la nivel european, există diferențe mari în ceea ce privește gradul de implicare al auditorului în raportarea publică sau privată realizată de asiguratori. Practicile actuale variază de la limitarea implicării auditorului sub forma „excepțiilor privind raportarea” până la obligația impusă organelor de supraveghere ca anumite părți din rapoartele de reglementare să facă obiectul opiniei de asigurare a auditorului, care să fie pusă la dispoziția publicului (spre exemplu, în Marea Britanie și Olanda).

2. Aspecte relevante

Înțelegem că în prezent Comisia Europeană nu propune realizarea uniformizării solicitării exprese ca auditorii să furnizeze asigurare asupra rapoartelor publice sau private privind solvabilitatea, acest fapt fiind lăsat la aprecierea statelor membre. Supunem atenției dacă această abordare curentă, inconsecventă ar trebui continuată în Directiva privind Solvabilitatea II.

O abordare comună privind asigurarea prezintă numeroase avantaje pentru utilizatorii rapoartelor de solvabilitate, dar și pentru organismele de supraveghere.

Îmbunătățirea calității raportării

Rolul auditorilor incumbă creșterea încrederii în informațiile furnizate prin oferirea asigurării independente. Unul dintre obiectivele Directivei de Solvabilitate II, prin Pilonul 3, își propune ca disciplina pieței să poată juca un rol important în reglementarea comportamentului. Ca piața să poată impune o disciplină, are nevoie de calitate sporită și de informații solide.

Activitatea desfășurată de auditori poate îmbunătăți calitatea rapoartelor de solvabilitate. Atât rapoartele privind situația financiară și solvabilitatea, cât și rapoartele de supraveghere periodice conțin informații complexe, subiective care implică realizarea unor raționamente. Informațiile din Directiva de Solvabilitate II includ evaluări fundamentate pe informații de perspectivă. Acest fapt este consecvent cu evoluțiile înregistrate de raportarea financiară, în cadrul căreia sunt utilizate estimări ale valorilor curente, inclusiv informații previzionate, mai ales în ceea ce privește estimarea datoriilor de asigurare. Furnizarea asigurării asupra elementelor din rapoartele de solvabilitate este, deci, similară auditului situațiilor financiare ale companiilor de asigurare.

Procesul de asigurare reprezintă o provocare independentă a raționamentelor efectuate. De asemenea, poate duce la sporirea atenției conducerii superioare cu privire la informațiile deduse prin aplicarea raționamentului, oferind asigurări că procesele implicate în generarea acestor informații sunt mai robuste. Deși organismele de supraveghere se pot mulțumi cu procesele implicate în întocmirea rapoartelor de solvabilitate, prin interogare directă, alți utilizatori ai rapoartelor privind situația financiară și solvabilitatea nu pot face acest lucru. Asigurarea furnizată de auditorii independenți, privind informațiile critice din RSFS le-ar conferi acelor utilizatori o mai mare încredere în credibilitatea și calitatea acelor informații.

Îndeplinirea așteptărilor utilizatorilor

Raportul privind situația financiară și solvabilitatea va furniza informații despre sistem, riscuri și capital. Publicul larg se așteaptă ca auditorul să ia în considerare aceste aspecte și să raporteze asupra lor și, prin urmare, este posibil să aibă așteptări de la auditori și în ceea ce privește revizuirea și furnizarea de asigurări asupra unor anumite secțiuni din acest raport. Pentru o înțelegere mai bună a necesităților utilizatorilor și a valorii pe care aceștia ar acorda o asigurării independente asupra unui RSFS, este necesară o interacțiune mai mare cu utilizatorii potențiali ai acestui tip de rapoarte.

Utilizatorii ar trebui să cunoască clar ce informații au făcut obiectul asigurării independente furnizate de auditori. Există posibilitatea unui decalaj între așteptările utilizatorilor asupra informațiilor privind solvabilitatea și poziția financiară publicată de companiile de asigurări din UE. Acest fapt poate fi generat astfel:

1. Informațiile din RSFS vor părea similare celor incluse în situațiile financiare auditate.
2. Anumite informații din RSFS vor fi identice/extrase direct din situațiile financiare auditate, în timp ce altele pot avea o bază diferită. Reconcilierea acestor aspecte ar determina o mai bună înțelegere a relației dintre situația financiară și informațiile privind solvabilitatea.
3. Atât situațiile financiare auditate, cât și elementele informațiilor financiare privind solvabilitatea pot fi publicate într-un singur document.

În consecință, utilizatorii RSCF pot fi derutați cu privire la nivelul de asigurare oferit informațiilor din cadrul unui astfel de raport, atunci când informațiile auditate și cele neauditate nu sunt clar separate. Este important să evităm ca utilizatorii să creadă în ipoteza că auditorii au revizuit informațiile, când acestea sunt, de fapt, neauditate.

Având în vedere disciplina pieței, nivelul încrederii furnizat de asigurare – pentru introducerea comparabilității și a limitării consecințelor privind lipsa calității superioare a raportării privind solvabilitatea – ar trebui să fie suficient pentru utilizatori.

Avantajele asigurării unor condiții echitabile

Unul dintre obiectivele Directivei de Solvabilitate II este armonizarea abordării asupra supravegherii companiilor de asigurare europene. Acest fapt ar trebui să includă obținerea asigurării independente de la auditori, cu privire la rapoartele publice și private referitoare la solvabilitate. Practicile curente variază în această privință, în funcție de cadrul de reglementare național.

Cerințele inconsecvente nu numai că afectează acuratețea abordării din diferite jurisdicții, dar denaturează competiția și creează bariere în calea activității transfrontaliere, îngreunând activitatea marilor rețele multi-naționale de asigurări. Spre exemplu, o filială poate face obiectul cerințelor de asigurare, în timp ce restul grupului nu, iar auditorul acelei filiale nu poate accepta un tratament care este acceptat la nivelul grupului neaudit. Mai mult, după cum este notat mai sus, cerințele diferite din domeniul asigurării din Europa pot crea confuzii în rândul utilizatorilor RSFS, îngreunând comparabilitatea informațiilor privind solvabilitatea, între diferite state membre.

Traducere în limba română efectuată de către CAFR, Camera Auditorilor Financiari din România, a documentului original publicat în limba engleză de către FEE, Federația Europeană a Contabililor. Documentul în limba engleză este disponibil pe site-ul FEE, la adresa: http://www.fee.be/publications/default.asp?library_ref=4&content_ref=1406

FEE consideră rapoartele privind solvabilitatea drept o sursă de transparență și disciplină pentru piață, iar cerințele privind asigurarea oferite de rapoartele de solvabilitate ar trebui armonizate în Europa, conform Directivei de Solvabilitate II, astfel încât să fie întrunite așteptările publicului și să crească calitatea raportării publice și private.

Considerente cost-beneficii

Implicarea auditorilor în cadrul raportării privind solvabilitatea ar trebui să constituie subiectul unei analize a rentabilității. Costuri suplimentare vor fi implicate pentru statele membre unde în prezent nu se oferă nici un tip de asigurare asupra raportării privind supravegherea. Costurile suplimentare ar trebui stabilite în funcție de valoarea adăugată a deținerii unei asigurări furnizate părților identificate sensibile la informații, care instituționalizează mesajele auditorilor cu privire la riscuri și condiția financiară. Abordarea consecventă a rapoartelor de solvabilitate vor rezulta la un moment dat în compilări de informații mai puțin costisitoare, mai ales în cazul rețelelor multinaționale de asigurări.

Mai mult, asigurarea independentă asupra informațiilor privind solvabilitatea vor face ca organismelor de supraveghere să li se furnizeze informații consecvente și de calitate superioară, permițându-le să se concentreze asupra aspectelor de risc, care reprezintă principala lor responsabilitate.

Dacă utilizatorii nu sunt mulțumiți de calitatea și posibila lipsă a comparabilității rapoartelor privind solvabilitatea, trebuie luate în considerare consecințe suplimentare, de exemplu lipsa încrederii în piațe.

3. Tendințe mai ample

Profesia de audit activează într-un cadru general de asigurare recunoscut internațional. FEE este de opinie că acesta furnizează o asigurare consecventă asupra unui subset sensibil selectat de rapoarte privind situația financiară și solvabilitatea în Uniunea Europeană, fiind consecvent asigurării furnizate cu privire la alte tipuri de raportare financiară publică.

Rapoartele de solvabilitate permit estimări privind evaluările, fundamentate pe prezumții și modele privind continuitatea activității. Există discuții asupra posibilității de auditare a unor asemenea informații și a nivelului de asigurare care trebuie atins pentru a restabili disciplina pieței.

Raportarea financiară s-a dezvoltat de la statutul de situație bazată pe faptele și evenimentele istorice, la situații care includ evaluări ale valorilor actuale, inclusiv prin utilizarea estimărilor

Traducere în limba română efectuată de către CAFR, Camera Auditorilor Financiari din România, a documentului original publicat în limba engleză de către FEE, Federația Europeană a Contabililor. Documentul în limba engleză este disponibil pe site-ul FEE, la adresa: http://www.fee.be/publications/default.asp?library_ref=4&content_ref=1406

previzionate ale fluxurilor de trezorerie viitoare. În consecință, raportarea financiară nu poate fi privită doar ca o informație financiară istorică, iar dezvoltarea fazei 2 a IFRS-urilor în cazul Contractelor de Asigurare dar și al Solvabilității, vor conferi o valoare mai mare informațiilor de perspectivă.

În mod deosebit, în sectorul serviciilor financiare, raportarea financiară include estimări privind perspectivele fluxului de trezorerie, al căror context se desprinde din prezentările corecte de informații, din calitatea modelelor, a controalelor și a guvernantei. Aceste elemente formează pilonii care au fost abordați prin Directiva de Solvabilitate II.

Cărțile Verzi emise de Comisia Europeană, cu privire la Politica de Audit și Guvernanța Corporativă

Cartea Verde privind Politica de Audit: abordează necesitatea comunicării mai eficiente la nivel intern și extern, între auditori și părțile interesate, dar subliniază și necesitatea întăririi percepției pe care o oferă valoarea unui audit.

Cartea Verde privind Guvernanța Corporativă în cadrul Instituțiilor Financiare și Politicile de Remunerații prezintă recomandări cu privire la rolul independent al auditorului față de instituțiile financiare. Cartea sugerează reevaluarea rolului pe care ar trebui să îl aibă auditorii externi cu privire la informațiile corelate riscurilor, care pot apărea în cadrul instituțiilor financiare. Mai precis, se sugerează că auditorul extern ar putea valida o gamă mai largă de informații, relevante părților interesate, pentru a întări încrederea investitorilor în acest tip de informații, prin aceasta încurajând funcționalitatea piețelor.

Raportarea privind **informațiile de perspectivă** și sănătatea financiară, precum și legătura acestor informații cu guvernanta, procesele, controalele și modelele au fost definite în Directiva de Solvabilitate II. Definiția rolului auditorului în cadrul procesului de furnizare a asigurării privind rezultatele de solvabilitate este consistentă cu sugestiile legate de rolul auditorilor.

Asemenea Comisiei Europene, FEE este de opinie că auditul și auditorul continuă să dețină un rol esențial în susținerea piețelor de capital stabile. Asigurarea independentă constituie o platformă comună privind transparența și consecvența raportării în Uniunea Europeană.

4. Drumul de urmat

FEE consideră că ar exista avantaje dacă li s-ar solicita auditorilor să furnizeze asigurare pe marginea componentelor rapoartelor de solvabilitate, în mod deosebit privind rapoartele publice privind situația financiară și solvabilitatea.

Va fi necesară definirea unei subramuri a rapoartelor privind situația financiară și solvabilitatea, care vor constitui subiectul asigurării oferite de un auditor independent, care va emite o *opinie de asigurare rezonabilă*, spre exemplu, un nivel de asigurare care este asociat,

Traducere în limba română efectuată de către CAFR, Camera Auditorilor Financiar din România, a documentului original publicat în limba engleză de către FEE, Federația Europeană a Contabililor. Documentul în limba engleză este disponibil pe site-ul FEE, la adresa: http://www.fee.be/publications/default.asp?library_ref=4&content_ref=1406

în general situațiilor financiare¹. Profesia de audit, împreună cu utilizatorii și cei care întocmesc situațiile financiare, pot oferi asistență organismelor de reglementare, atât de la nivel European, cât și național, în procesul de definire a unei subramuri detaliate, astfel încât să confere avantaje reale pentru publicul larg, dar mai ales pentru investitorii și clienții industriei de asigurări, ca urmare a efectuării misiunilor de asigurare.

Prezentul document nu abordează, în mod explicit, asigurarea oferită prin Raportul de supraveghere periodic (RSP) întrucât organismele de supraveghere pot lua propriile decizii cu privire la nivelul de asigurare solicitat și la furnizorul acestei asigurări.

FEE recomandă definirea clară a cerințelor specifice privind asigurarea oferită de auditorii independenți asupra unei subramuri a raportului privind situația financiară și solvabilitatea, cerințe care să fie aplicabile în toate statele membre.

FEE este deschisă unui dialog prolific cu toate părțile interesate și, în calitate sa de reprezentant al profesiei europene de contabilitate și audit, are intenția de a contribui în mod activ la:

1. transparența și consecvența informațiilor privind solvabilitatea, la nivelul UE;
2. îmbunătățirea încrederii utilizatorilor și a publicului larg, în informațiile complexe și raționale, în cerințele privind solvabilitatea prin implicarea independentă, mai activă, a auditorilor, în conformitate cu sugestiile Cărților Verzi emise de Comisia Europeană.

¹ în cadrul Directivei a IV-a, furnizarea asigurării asupra situațiilor financiare este o activitate descrisă ca audit statutar.

Traducere în limba română efectuată de către CAFR, Camera Auditorilor Financiari din România, a documentului original publicat în limba engleză de către FEE, Federația Europeană a Contabililor. Documentul în limba engleză este disponibil pe site-ul FEE, la adresa: http://www.fee.be/publications/default.asp?library_ref=4&content_ref=1406